

Posiziun dal UST

Revisiun dals territoris linguistics statistics e las vischnancas grischunas pertutgadas Surses e Muntogna da Schons: la revisiun n'ha naginas consequenzas per las linguas uffizialas e per las linguas da scola.

Durant ils ultims dis èn cumparids en differentas medias – tranter quellas RTR, Posta Ladina, La Quotidiana, Südostschweiz, Blick ed il schurnal regiunal da la Svizra Orientala dad SRF – rapports davart ils temas numnads sura. Cun questa posiziun vul il UST sclerir la situaziun e s'opponer a faussas interpretaziuns.

Ils 27 da december 2022 ha il UST publitgà la revisiun dals territoris linguistics statistics per la Svizra. Quels n'èn betg da natira instituziunala u politica, mabain servan unicamain per intents statistics. Uschia pon vegnir evaluadas e descrittas differenzas da cumportament en differents champs tematics socialmain relevants als cunfins linguistics. Ils territoris linguistics tutgan tar las unitads geograficas duvradas il pli savens sin in plaun regiunal pli vast. Dapi l'onn 1860 vegnan els elavurads ed adattads regularmain als svilups da la cuntrada linguistica svizra. Sin basa da las ultimas calculaziuns vegnan las duas vischnancas rumantschas Surses e Muntogna da Schons attribuidas da nov a la regiun d'analisa da lingua tudestga.

Las medias han derasà svelt la novitad. Ellas na l'han però betg adina interpretà correctamain. Igl è per exempel vegnì discuri d'ina «attribuziun uffiziala». SRF scriva per exempel en ses [artigel online](#): «Perquai che 60 pertschient da la populaziun ha inditgà il tudestg sco lingua principala en il rom d'ina enquesta, ha la Confederaziun dumandà la vischnanca da midar sia lingua uffiziala dal rumantsch al tudestg. La vischnanca vul dentant restar ina vischnanca rumantscha.» Quai n'è betg correct.

L'artigel da linguas da la Constituziun federala prevesa, ch'ils chantuns determineschan sezs lur lingua uffiziala (art. 70 al. 2). Pervia da quai han oravant tut ils chantuns plurilingvs elavurà differents concepts da politica linguistica. Tscherts defineschan territoris linguistics intrachantunals, auters surlaschan la politica da linguas a las vischnancas.

En il chantun triling Grischun regla la [Lescha da linguas](#), ch'è entrada en vigur l'onn 2008, il diever da las linguas uffizialas chantunals e l'attribuziun da las vischnancas e da las regions als territoris linguistics. Cun questa lescha da linguas vul il chantun ultra da quai mantegnair e promover la lingua taliana e rumantscha. Vischnancas cun ina part da commembras e da commembers d'ina cuminanza linguistica tradiziunala d'almain 40 pertschient valan sco vischnancas monolingvas. En questas vischnancas è la lingua tradiziunala la lingua communal uffiziala. Vischnancas cun ina part da commembras e da commembers d'ina cuminanza linguistica tradiziunala d'almain 20 pertschient valan sco vischnancas plurilingvas. En questas vischnancas è la lingua tradiziunala ina da las linguas communalas uffizialas.

Perquai ch'i na dat nagina definiziun giuridicamain lianta dals territoris linguistics sin plaun naziunal e perquai ch'ils concepts chantunals èn fitg differents, sa basa il UST dapi l'onn 1860 sin las relaziuns da majoritad en las vischnancas per fixar ils territoris linguistics statistics, e quai sin fundament dals resultats da las dumbraziuns dal pievel sin plaun communal.

Ils territoris linguistics statistics per la Svizra ch'il UST ha definì e publitgà, n'han nagina influenza sin las linguas uffizialas e sin las linguas da scola en las vischnancas grischunas, er betg en las vischnancas Surses e Muntogna da Schons.

Neuchâtel, ils 9 da schaner 2023